

**Protokoll fört vid kommunstyrelsens råd för
funktionshinderfrågors sammanträde måndagen
den 27 mars 2017**

Tidpunkt:

Kl. 15.00

Plats:

Stora Kollegiesalen, Stockholms stadshus

Närvarande:

Se bilaga

Justerat den 3 april 2017

§§ 1-11

Lena Huss (HSO/ÅSS)
Vice ordförande

Rana Carlstedt (S)

§ 1**Sammanträdets öppnande**

Vice ordförande Lena Huss (HSO/ÅSS) hälsar alla välkomna och förklarar sammanträdet öppnat.

§ 2**Närvarande**

Presentation

Beslut

Se bilaga 1.

§ 3**Godkännande av föredragningslista****Beslut**

Föredragningslistan godkänns med tillägg under punkt 10,
Övriga frågor.

§ 4**Val av protokollsjusterare och tid för justering av
protokollet****Beslut**

Vice ordförande Lena Huss (HSO/ÅSS) och ledamoten Rana
Carlstedt (S) utses att justera protokollet. Protokollet justeras
den 3 april 2017.

§ 5**Information från Stockholms stads
funktionshinderombudsman Pia Ehnhage**

Stockholms stads funktionshinderombudsman Pia Ehnhage
informerar rådet om följande.

Arbetet med att revidera stadens program för tillgänglighet har
pågått intensivt under hösten och våren. Funktionshinder-
ombudsmannen räknar med att kunna presentera ett förslag inom
kort. Utmaningen är att få till ett program som ger stöd i stadens

funktionshinderspolitiska arbete, både i planeringen, genomförandet och i uppföljningen.

Många kommuner efterfrågar stöd från Myndigheten för delaktighet, bland annat utbildning, erfarenhetsutbyte och nätverk inom området. Verktyg och exempel på hur man kan arbeta med genomförandet av funktionshinderspolitiken, tillgänglighet och om FN-konventionen i praktiken efterfrågas. Myndigheten i fråga har bjudit in tio kommuner, däribland Stockholms stad, till två heldagar under våren för att utifrån lokala exempel diskutera tillsammans.

§ 6

Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm - Lägesrapport av hållbarhetskommisionens arbete

Dnr 159-1936/2016

Remiss från RI (finansroteln)

Beslut

1. Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor hänvisar till det yttrade som funktionshinderrådet vid socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden avgett angående hållbarhetskommisionens delrapporter, bilaga 2 till protokollet.
2. Utöver det vill funktionshinderrörelsens organisationer i rådet skicka med att de önskar att de hade fått vara mer delaktiga i hela processen kring Hållbarhetskommisionens arbete.

§ 7

Uppdragsbeskrivningar för nämndernas verksamheter i egen regi inom området funktionsnedsättning respektive socialpsykiatri

Dnr 159-1132/2016

Remiss från RVI (socialroteln)

(Bordlagt från föregående sammanträde)

Lisa Gagnerud, Karin Wallkvist och Annika Andersson från socialförvaltningen redogör för ärendet.

Därefter diskuterade rådets ledamöter uppdragsbeskrivningarna och framförde ett antal synpunkter på dess innehåll till tjänstemännen.

§ 8**Tillgänglighet i stadens lokaler**

Vice ordförande Lena Huss (S) väcker en diskussion kring tillgängligheten i stadens lokaler.

Beslut

Kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor beslutar att bordlägga frågan till nästa sammanträde för att då ta ställning till ett yttrande i frågan.

§ 9**Anmälningssärenden****Beslut**

Handlingarna enligt kallelsen anmäls till rådet efter en diskussion om funktionshinderinspektörernas årsrapport samt vilka effekter den får i stadens verksamheter.

§ 10**Övriga frågor**

Håkan Jarmar (HSO/RSMH) väcker en fråga angående stadens eventuella ansökan om Vinter-OS och Paralympics år 2026. Håkan ser en brist i stadens kontakter i förhållande till funktionshinderrörelsen. Rana Carlstedt (S) föreslår att frågan bör tas upp vid rådets gemensamma sammanträde med kommunstyrelsen i maj.

§ 11**Sammanträdet avslutas**

Vice ordförande Lena Huss (HSO/ÅSS) förklarar sammanträdet avslutat kl. 16.30.

Vid protokollet

Martin Edgélius

**Närvaro vid kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågors sammanträde
måndagen den 27 mars 2017**

			Närvaro	Tjänstgörande ersättare
Ordförande	MP	Erik Malm	-	
1:e vice ordf.	Opol	Lena Huss	X	
Ledamöter	S	Rana Carlstedt	X	
	S	Salar Rashid	X	
	Fi	Gudrun Hofsten	X	
	V	Sven Arnehed	-	
	M	Naémi Karlsson	-	
	M	Ole-Jörgen Persson	-	
	KD	Ewa-Marie Ås	X	
	Opol	Anna Quarnström	X	
	Opol	Lillemor Högselius	-	
	Opol	Håkan Jarmar	X	
	Opol	Nils Duwähl	X	
	Opol	Lars Persson	X	
	Opol	Vakant		
	Opol	Britt Marie Färm	-	
Ersättare	Opol	Ola Lundström	-	
	Opol	Amir Amirrazi	X	
	Opol	Viviann Emanuelsson	X	
	Opol	Jan Delvert	-	

Dessutom närvarar rådets sekreterare Martin Edgélius, Stockholms stads funktionshinderombudsman Pia Ehnhage samt Lisa Gagnerud, Karin Wallqvist och Annika Andersson från socialförvaltningen.

Funktionshindersrådets vid socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden synpunkter på hållbarhetskommisionens delrapporter.

Vi delar i väsentliga avseenden de synpunkter som de tre förvaltningarna framför som yttranden över hållbarhetskommisionens till respektive nämnd remitterade delrapport(-er). Utöver denna remitterade delrapport har vi i andra funktionshindersråd delgivit två ytterligare delrapporter. Vi väljer att även nämna dess i det här yttrandet eftersom det finns en rad allvarliga gemensamma problem med dessa forsknings-/lägesrapporter som kommunstyrelsen begärt yttranden om. Vi berör detta kortfattat nedan – utgående från vår roll att framföra synpunkter från den sannolikt i genomsnitt mest utsatta gruppen i samhället, nämligen människor med funktionsnedsättningar.

Vi vill gemensamt för två av rapporterna, de som inte behandlas i detta funktionshindersråd, säga att det verkar som om det funktionshinderperspektiv som är påbjudet i staden när det gäller all verksamhet och utveckling av sådan lyser helt med sin frånvaro. Det gäller rapporterna ”Staden där vi möts” och ”Medborgare med mandat”. Vi kan inte finna att någon av dessa rapporter har ett funktionshindersperspektiv, eller ens ett tillgänglighetsperspektiv.

Delaktighetsperspektivet som har reglerats centralt i staden, och där berörda anvisningar just är under omarbetning nämns inte. Inte heller förefaller forskarna som skrivit rapporterna ha någon kännedom om den överenskommelse som styr samverkan med idébärande organisationer inom det sociala området.

Den största kompletterande demokratiorganisationen, nämligen funktionshindersråden (och pensionärsråden), med av staden reglementerad uppgift, som finns med i den förberedande processen till politiska beslut i närmare trettio nämnder i staden, nämns på två ställen i bisatser i rapporten ”Medborgare med mandat”. Dessa råd engagerar t ex idag närmare tvåhundra personer i funktionshindersrörelsen och har bakom sig kanske 50.000 personer, som de förväntas företräda. Det är uppenbart att rapportskrivaren/-skrivarna saknar full insikt i sitt ämnesområde. De berörda rapporterna har därför fått en slagsida åt allmänna diskussioner i stället för att vara baserade på fakta och kunskap om förhållandena i Stockholms stad. Viktiga tillgänglighetsaspekter glöms bort.

Rapporten ”Dold potential”, som ju är den som behandlas formellt i detta funktionshindersråd, är helt annorlunda genom att den inventerar och går ned i detalj och belyser de verkliga problemen. Den visar med önskvärd tydlighet det som vi inom funktionshindersrörelsen pekat på i många år, nämligen att den grupp som har absolut svårast att komma ut i arbete är människor med funktionsnedsättningar.

Bilaga 2

I rapporten jämförs de i första hand med med utrikes födda. Det som rapporten dock inte visar är det långsiktiga perspektivet av att ungdomar inte kommer ut på arbetsmarknaden. Det är mycket vanligt beträffande människor med funktionsnedsättningar att de aldrig kommer ut på arbetsmarknaden, d v s den situation de har direkt efter skolan fortsätter hela livet. Det finns ingen annan grupp på arbetsmarknaden som har det problemet, inte heller de utrikes födda.

Det fordras enligt vår mening helt nya grepp för att arbeta konkret och operativt med att skapa arbeten som passar människor med funktionsnedsättning utifrån ett individperspektiv. Det går inte längre att utifrån generella stimulanser och regler att tro att situationen någonsin kommer att lösa sig. Det innebär att bl a de grepp som kommissionens delrapport innehåller måste kompletteras eller utformas med konkret stöd individ för individ. Man kan likna det vid de individuella planer som idag ska göras för vissa brukare inom funktionshindersområdet.

Eftersom man redan i skolan, individ för individ, väl känner vilka som har syn- och hörselnedsättningar, rörelsehinder, kognitiva allvarliga problem och t ex neuropsykiatriska funktionsproblem m m har man grundförutsättningarna för att konkret planera vidareutbildning, praktik och arbete - om man bara organiserar arbetet på ett bra sätt mellan skolan, socialtjänsten(i berörda fall), försäkringskassan, arbetsförmedlingen och tänkbara arbetsgivare. Människorna får inte lämnas åt sitt öde när de går ur skolan.